

Formele opmerkingen bij de Vlaamse begroting voor 2022

Bijlage 1 bij het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2022

INHOUD

1	Ontwerp van middelenbegroting	3
2	Ontwerp van uitgavenbegroting - decreetsbepalingen	4
3	Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen	5
3.1	Beleidsdomein Ecomie, Wetenschap en Innovatie	5
3.2	Beleidsdomein Werk en Sociale Economie	5
3.3	Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken	5
4	Toelichtingen	6
4.1	Algemene toelichting	6
4.2	Beleidsdomein Financiën en Begroting	7
4.3	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie	8
4.4	Beleidsdomein Onderwijs en Vorming	9
4.5	Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	10
4.6	Beleidsdomein Omgeving	11
4.6.1	Beleidsveld Energie en Klimaat	11
4.6.2	Beleidsveld Wonen	11
4.6.3	Beleidsveld Omgeving en Natuur	12
4.6.4	Beleidsveld Onroerend Erfgoed	13
4.7	Beleidsdomein Kanselarij en Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	14
4.7.1	Beleidsveld Binnenlands bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale besturen	14
4.7.2	Beleidsveld Justitie en Handhaving	14
4.7.3	Beleidsveld Toerisme	14
4.7.4	Beleidsveld HR-beleid en Audit Vlaamse overheid	14
5	Toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën	15

1 Ontwerp van middelenbegroting

Kilometerheffing

Enkele elementen blijven onvermeld. Zo wordt het bedrag aan ontvangsten uit boetes niet vermeld. Er staat dat het effect van de vergroening voor 2021 lager uitvalt, maar zonder dat dit verder wordt uitgewerkt en cijfermatig wordt geïllustreerd.

Planbatenheffing - CEo-9CDGTDM-OW

Wegens de specificiteit van de planbatenheffing kan pas post factum worden ingeschat welke de ingekohierde bedragen en welke de inningen zijn¹. Om die reden wordt het gemiddelde van de laatste drie jaar aan werkelijk geïnde heffingen gebudgetteerd². Het Rekenhof is voorstander van het voorzichtigheidsprincipe en stelt voor om, door het onzekere en volatiele karakter van de ontvangsten, de raming te baseren op de voorbije vijf jaar.

Negatieve rente

De initiële begroting raamt de negatieve rente als een ontvangst van 4,2 miljoen euro. Volgens de *Manual on Government Deficit and Debt*³ dienen de negatieve intresten genet te worden met de uitgaven. Het betrokken bedrag mag dus niet worden geraamd bij de ontvangsten, maar moet in mindering worden gebracht bij de raming van de rente-uitgaven.

¹ Planbatenheffing is geen wekerende heffing en moet pas worden betaald na een startfeit.

² In 2018 -304.481 euro; 2019 -7.899.686 euro; 2020 -1.297.422 euro.

³ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/10042108/KS-GQ-19-007-EN-N.pdf/5d6fc8f4-58e3-4354-acd3-a29a66f2e00c>, p 352.

2 Ontwerp van uitgavenbegroting - decreetsbepalingen

Verantwoordingen

Globaal genomen worden de decreetsartikelen omstandig verantwoord. In een aantal gevallen wordt een globale verantwoording gegeven, waarbij sommige onderdelen van artikelen onverantwoord blijven. Zo wordt artikel 67, vierde lid, betreffende de DAB Grondfonds niet verantwoord. De verantwoording bij de artikelen 35 en 36 is onderling verwisseld.

Artikel 13

Van de tabel bij artikel 13 van de algemene uitgavenbegroting kan de tweede helft worden geschrapt omdat het gaat om een herhaling van de eerste helft.

Artikel 17-18

Artikel 17 en 18 maken het mogelijk het niet-aangewende deel van de machtiging 2021 toe te voegen aan de machtiging 2022. Het Rekenhof beveelt opnieuw aan tijdens de begrotingsaanpassing 2022 het exacte bedrag op te nemen van het niet-aangewende gedeelte. Op die manier is een transparante opvolging van het uitstaand bedrag mogelijk, wat de informatiewaarde van de begrotingsdocumenten verhoogt.

Artikel 109

De geldstromen op het vermelde ordeartikel HBo-8H0971 hebben betrekking op uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap en betreffen geen derdengelden, zodat het aangewezen lijkt de voorschotten te laten verlopen via een thesaurieartikel.

3 Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen

3.1 Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

Vlaamse ParticipatieMaatschappij - VPM

In de begroting 2022 is er bij de ontvangsten (ESR-code 26.10) een bedrag van 0,4 miljoen euro opgenomen aan gekapitaliseerde intrestopbrengsten inzake de revolving credit facility Gimv Health & Care Partners.

Het gaat hier over gekapitaliseerde intrestopbrengsten, die dus niet kasmatig worden uitbetaald. De intresten dienen aan de uitgavenkant ook te worden opgenomen als een bijkomende kredietverlening (ESR-code 81). Dat is echter niet gebeurd.

3.2 Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding - VDAB

De BBT vermeldt bij de bespreking van de VDAB-begroting een stijging van eigen ontvangsten van 24,4 miljoen euro⁴. De begrotingstabel rapporteert daarentegen een stijging van 15,0 miljoen euro. Op basis van de beschikbare informatie is het Rekenhof van oordeel dat dit laatste bedrag het correcte is.

3.3 Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

BAM vs. CBo-9CEGABB-OW

De initiële begroting 2022 schrijft een waarborgvergoeding van 1,2 miljoen euro in bij Financiën en Begroting voor verbintenissen die BAM is aangegaan of aangaat, alsook voor de aansprakelijkheden die BAM oploopt in het kader van het project ter realisatie van de nieuwe Scheldeoververbindingen. De begroting van de BAM voorziet slechts in 1,05 miljoen euro voor de uitbetaling van die waarborgvergoeding.

De Lijn – Bijkomend exploitatiebudget

Artikel *MBo-1MEH2ED-WT – Bijkomend exploitatiebudget VVM De Lijn* voorziet in beleids- en betaalkredieten van 4 miljoen euro als bijkomende werkingstoelage voor De Lijn. Dit artikel zou dus eerder een kwalificatie IS (interne stromen) in plaats van WT (werking en toelagen) moeten krijgen. Aangezien er al een artikel bestaat voor de werkingstoelage aan De Lijn (*MBo-1MEH2EY-IS – Vlaamse vervoersmaatschappij De Lijn*), verdient het trouwens aanbeveling de verhoging van de toelage toe te voegen aan dit artikel omwille van de transparantie van de begroting. De bijkomende werkingstoelage is ook niet terug te vinden aan de ontvangstenzijde van de begroting van De Lijn.

4 Toelichtingen

4.1 Algemene toelichting

Rente op de directe overheidsschuld

De rente op de directe overheidsschuld bestaat uit de onderstaande componenten.

Tabel 1 – Componenten rente 2022 (in miljoen euro)

Componenten	Rente initiële begroting
Totaal EMTN 2015	14,1
Totaal EMTN 2016	13,7
Totaal EMTN 2017	20,0
Totaal EMTN 2018	21,2
Totaal EMTN 2019	11,3
Totaal EMTN 2020	35,1
Totaal Parikosten lopende EMTN's tem 2020	4,3
Andere rentebetalingen (gemeentelijke holding, vismijn Oostende, overgenomen gemeenteleningen)	5,5
Totaal gekende rentebetalingen tem 2020	125,2
Gekende rentebetalingen 2021	15,0
Geraamde rentebetalingen 2021	20,1
Totaal geraamde rentebetalingen 2021	35,1
Totaal geraamde rentebetalingen 2022	34,7
Ontvangst 1,25 miljoen uit relanceprovisie voor project VV010 sociale huisvesting	⁵ -1,3
Totaal rentebetalingen	193,7
Raming andere financiële kosten	8,3
Algemeen totaal CB0-1CEG2BA-WT	202,0

Bron: Initiële begroting 2022 - BBT Financiën en Begroting

De BBT van Financiën en Begroting is niet duidelijk over hoe het rente bedrag wordt bepaald voor de leningen die worden afgesloten in 2021 en 2022. De rente op leningen die in de loop van 2021 al werden afgesloten, wordt meegenomen in het totaal van de gekende rentebetalingen, maar in de BBT wordt niet duidelijk gemaakt tot welke datum de gegevens worden meegenomen.

Voor de nog niet afgesloten leningen in 2021 én 2022 wordt één globaal rentebedrag vermeld (53,5 miljoen euro), maar het is uit de BBT niet af te leiden hoe dat bedrag werd berekend of welk bedrag betrekking heeft op leningen afgesloten in 2021 of 2022.

Het departement FB stelde wel de details ter beschikking, maar het Rekenhof beveelt aan om minstens voor de meest materiële componenten van de rente de berekeningen op te nemen in de BBT. Nu worden enkel de componenten van de financieringsbehoefte opgesomd (begrotingstekort, sociale huisvesting, ESR-8, relance, ...) zonder vermelding van het te financieren bedrag en het geraamde rentebedrag.

⁵ In de BBT wordt als raming voor nog niet bekende leningen 53,5 miljoen euro vermeld. Dat is 20,1 + 34,7 - 1,3 miljoen euro.

Voor de leningen van het lopende jaar (2021) dient een duidelijke opsplitsing te worden gemaakt tussen de al afgesloten leningen (met limietdatum) en de leningen die nog zullen worden afgesloten.

Totale rentekosten

De rentekosten voor het ministerie bedragen 197,3 miljoen euro⁶, waarvan 193,7 miljoen euro⁷ betrekking heeft op de schuld en 3,6 miljoen euro op moratoriumintresten bij de Vlaamse Belastingdienst.

De rentekosten sluiten aan met de bovenstaande tabel, maar zijn onderschat met 1,25 miljoen euro. De rente afkomstig van de relancemiddelen moet hier ook mee worden opgenomen. De correcte raming van de rente voor Financiën en Begroting is dus 195,0 miljoen euro, waardoor het totale geraamde rentebedrag voor het ministerie op 198,5 miljoen euro komt in plaats van 197,3 miljoen euro.

De rentekosten van het Amorasproject voor in totaal 1,8 miljoen euro werden ook niet meegeteld in de totale rentekosten.

De impact van de ontbrekende componenten op de totale rentekost zal volledig worden teniet gedaan als de negatieve rente correct wordt aangerekend als een negatieve uitgave.

Terugbetaling interne financiering

De initiële begroting 2022 voorziet voor de terugbetalingen van interne financieringen in 143,7 miljoen euro, bestaande uit de terugbetalingen van leningen die zijn aangegaan tot en met 31 december 2020 met een vervaldatum in 2022. De begroting voorziet echter geen krediet voor de terugbetaling van de leningen die zijn aangegaan in 2021 met een vervaldatum in 2022 (15,5 miljoen euro). Bovendien worden er geen ramingen⁸ ingeschreven bij de rechtspersonen⁹ om die terugbetalingen aan te rekenen.

4.2 Beleidsdomein Financiën en Begroting

CE – Financiële operaties - overzichtstabellen

De BBT Financiën en Begroting vermeldt in de overzichtstabellen bij programma *CE - Financiële operaties* een leningopbrengst van 8.469,0 miljoen euro. Dat is echter het bedrag van de aangepaste begroting 2021. Het correcte bedrag is 5.622,9 miljoen euro.

⁶ Tabel 5-3: Van uitgavenkredieten naar geconsolideerde primaire ESR-uitgaven.

⁷ Gegevens departement Financiën en Begroting.

⁸ Op ESR 96.30 : terugbetaling kredieten binnen de overheidssector.

⁹ Voor 2022 komen de terugbetalingen bijna uitsluitend van Gigarant.

4.3 Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

ISE 2 - Ondernemerschap - ECH-1ECB5CA-WT: Bevorderen van ondernemerschap - 1EC314 Fiscale minderinkomsten federale overheid in het kader van de win-winlening (artikel 132 decreet)

De BBT meldt dat er voor de begroting 2022 11,2 miljoen euro aan kosten wordt verwacht en dat dit zowel aan vastleggings- en vereffeningszijde is gebudgetteerd. Dat bedrag is gebaseerd op een oude raming en dient in de tekst te worden aangepast naar 8,4 miljoen euro. Bij benodigd vastleggings- en vereffeningskrediet staat wel het juiste bedrag vermeld, namelijk 8,4 miljoen euro. Dat bedrag komt ook overeen met de berekening die het Rekenhof heeft ontvangen.

Verder is ook de tekst bij *1ec372 – provisie voor het investeren in O&O en het bedrijfsleven* verkeerd. Hier staat namelijk: “*Verder dient de stijgende kost van de minderinkomsten win-winlening in 2022 (+3,941 miljoen euro; supra) grotendeels gedragen te worden door een daling op deze provisie. Enkel het gedeelte van de meerkost die het gevolg is van de coronacrisis werd toegekend*”. De stijging van de fiscale minderinkomsten voor de win-winlening bedraagt slechts 1,2 miljoen euro en niet 3,9 miljoen euro.

ISE 3 - Groei-ondersteuning kmo's en groeibedrijven - ECH-1ECB5DC-WT : Groei-ondersteuning van kmo's en groeibedrijven – stimuleren van groei, transformatie en innovatie

Voor het bovenstaande begrotingsartikel is in de begroting van het Fonds voor Innoveren en Ondernemen (FIO) 213,8 miljoen euro aan vastleggings- en 257,2 miljoen euro vereffeningskrediet opgenomen. In de gedetailleerde begrotingstabel van het FIO kan dat bedrag worden aangesloten. In de BBT blijkt echter een verschil. Het totaal van de programma's bedraagt 213,8 miljoen euro aan vastleggings- en 237,0 miljoen euro vereffeningskrediet. Daardoor is het duidelijk dat de bedragen opgenomen in de BBT niet overeenstemmen met de begroting van het FIO.

Het Rekenhof oordeelt dat de informatie die is opgenomen in de BBT niet accuraat is. De BBT maakt bijvoorbeeld geen melding van de *CCS/CCU U projecten (Carbon Capture & Storage/Carbon Capture & Utilisation)*, terwijl dit in de gedetailleerde begrotingstabel wel het geval is en er ook expliciet melding van wordt gemaakt in de algemene toelichting. In de begroting van het FIO wordt in een bedrag van 7,0 miljoen euro vastleggingskrediet voorzien voor CCS/CCU projecten.

Verder wordt het vastleggingskrediet van 8,3 miljoen euro voor de Vlaamse cofinanciering van EFRO en Interreg niet getuid.

ISE 6 - Ondernemerschapsvorming

Dit ISE omvat twee aspecten, namelijk (1) ondernemersvorming en (2) dividenduitkering van VPM (een deel dat onder geen specifieke ISE-component te catalogeren valt).

De Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) wordt vermeld in ISE Financiering ondernemingen, beleidsveld Economie. Het ontvangstenartikel van VPM is echter opgenomen in ISE 6 Ondernemerschapsvorming in hetzelfde beleidsveld. Het is wenselijk het ontvangstenartikel op te nemen in het ISE Financiering ondernemingen.

4.4 Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Onderbenutting universiteiten en hogescholen

Op basis van de aangegeven berekening bij de initiële begroting 2018 kon het bedrag van de onderbenutting bij de begrotingsopmaak 2022 worden berekend. Er is een verschil van 15,6 miljoen euro tussen de berekende onderbenutting (171,2 miljoen euro) en de vermelde onderbenutting in de algemene toelichting (155,6 miljoen euro). Volgens het departement Financiën en Begroting wordt dit verschil verklaard door verrichtingen op de ESR-codes 03.10 en 03.11, maar de ingediende begrotingen van de universiteiten en hogescholen¹⁰ bevatten geen verrichtingen op deze codes.

Universiteiten en hogescholen

Volgens de algemene toelichting is 44,6 miljoen euro van de ESR-ontvangsten van de universiteiten en hogescholen afkomstig van bedrijven voor de ondersteuning van onderzoek en kosten met betrekking tot vorming en bijscholing. Het is onduidelijk hoe dat cijfer werd berekend, aangezien volgens de begrotingen die zijn opgenomen in de *bijlagen bij het uitgavendecreet over de Vlaamse rechtspersonen niet onder rechtstreeks gezag van de Vlaamse regering* blijkt dat de universiteiten en hogescholen meer dan 206 miljoen euro realiseren bij de verkoop van niet-duurzame goederen en diensten aan bedrijven (ESR-code 16.11).

Programmadecreet

Artikel 62 wijzigt de opdrachten van de pedagogische begeleidingsdiensten. Artikel 63 voert een besparing door op die diensten en artikel 64 kent er extra gekleurde werkingsmiddelen aan toe. De Vlaamse Regering neemt daarmee zowel bepalingen op over de kerntaken als over de financiering van de pedagogische begeleidingsdiensten, zodat er een duidelijk zicht zou zijn op wat er met welke middelen moet worden gerealiseerd.

Artikel 63 bepaalt dat het verlof wegens bijzondere opdracht voor schooljaar 2021-2022 kan worden uitgeoefend in 150,5 voltijdse betrekkingen. Voor schooljaar 2022-2023 kan het verlof wegens bijzondere opdracht worden uitgeoefend in 106 voltijdse equivalenten. De vermindering met 44,5 voltijdse equivalenten heeft dus ook nog een effect op 2022 (van september tot december).

Uit de BBT Onderwijs en Vorming kan worden afgeleid dat de maatregel in 2022 zou leiden tot een besparing op de lonen secundair onderwijs (FCo-1FDD2DD-WT). De loonkost van de vervangers valt namelijk weg, aangezien de gedetacheerden terugkomen. De besparing zit vervat onder de bijstelling van 1,6 miljoen euro (samen met de budgettaire gevolgen van de vervroeging vaste benoeming). Volgens de administratie bedraagt de besparing in de pedagogische begeleiding 0,902 miljoen euro. De besparing heeft geen effect op de lonen pedagogische begeleiding. Het zou voor de lezer duidelijker zijn mocht de toelichting daar ook bij de pedagogische begeleiding een paragraaf aan wijden met een verwijzing naar het begrotingsartikel van de lonen secundair onderwijs.

De extra werkingsmiddelen (5 miljoen euro voor 2022) zijn in het betrokken artikel van de begroting (FCo-1FGD2GB-WT) en van de BBT niet terug te vinden.

¹⁰ Bijlagen bij het ontwerp van decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022, parlementair document 15 (2021-2022) nr. 1 - bijlagen

Toelichting begrotingsartikel FCo-1FDD2DA-WT – Lonen Basisonderwijs

De tabel bij dit begrotingsartikel over de andere bijstellingen bevat geen correcte optelling van middelen.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Prijs-effect	9.622	9.622	Vergrijzing personeel
Volume-effect	-4.914	-4.914	Verwacht leerlingeneffect
SEPAR	13.217	13.217	Stijging SES-omkadering door aantal leerlingen in groeppakket
Lerarenplatform	-13.636	-13.636	Nieuw LRP gefinancierd vanuit provisie versterken onderwijs CB0-1CBG2AJ-PR
maatregelen	-1.071	-1.071	Actualisatie raming opbrengst vaste benoeming
TOTAAL	-8.640	-8.640	

De vervroeging van de vaste benoeming zorgt nog niet voor een opbrengst in 2022 (+1,07 miljoen euro in plaats van -1,07 miljoen euro). Verder wordt geen melding gemaakt van het bedrag zelf (14,0 miljoen euro) dat in mindering wordt gebracht voor het weghalen uit de basiskredieten van de middelen voor de extra teldatum in het buitengewoon basisonderwijs. De volgende tabel geeft een correcte aansluiting weer.

Tabel 2 – Correcte samenstelling andere bijstellingen (in duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VAK	Toelichting
Prijseffect	9.622	9.622	Vergrijzing personeel
Volume-effect	-4.914	-4.914	Verwacht leerlingeneffect
SEPAR	13.217	13.217	Stijging SES-omkadering door aantal leerlingen in groeppakket
Lerarenplatform	-13.636	-13.636	Nieuw LRP gefinancierd vanuit provisie Versterken onderwijs (CB0-1CBG2AJ-PR)
Maatregelen	1.071	1.071	Actualisatie raming opbrengst vaste benoeming
Corona – Capaciteit buitengewoon	-14.000	-14.000	Verwijdering middelen voor buitengewoon onderwijs uit basiskredieten
	-8.640	-8.640	

Bron: Berekening door het Rekenhof

4.5 Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

GEo-1GHF2TI-WT

De tekst en de tabel bij het begrotingsartikel gaan ervan uit dat de revalidatieziekenhuizen niet werden overgedragen, wat niet correct is. In werkelijkheid werd er 94,8 miljoen euro vastleggings- en vereffeningskrediet overgedragen naar het VSB.

GBo-1GEF2QX-IS

Bij het begrotingsartikel GBo-1GEF2QX-IS is sprake van 4.174,7 miljoen euro, terwijl in de administratieve uitgaventabel en in de begroting van Opgroeien Regie rekening wordt gehouden met een ontvangst uit de interne stroom GBo-1GEF2QX-IS van 4.170,9 miljoen euro.

4.6 Beleidsdomein Omgeving

4.6.1 Beleidsveld Energie en Klimaat

Ontbrekende toelichting

Op begrotingsartikel QEO-9QHETIB-OW van het klimaatfonds zou, naast het Vlaamse aandeel in de Belgische opbrengsten van veiling van de Europese emissierechten, ook de mogelijke opbrengsten worden aangerekend voor de periode tot 2020 van het klimaat responsabiliseringsmechanisme ingeschreven in artikel 65quater van de bijzondere financieringswet. De geraamde opbrengsten zijn niet meegenomen in de krediettabel en de BBT bevat geen enkele verwijzing naar de mogelijke opbrengsten op termijn van het klimaatresponsabiliseringsmechanisme.

Artikel 13 – Financiering rentesubsidies

De BBT geeft toelichting bij een krediet¹¹ van 84,0 miljoen euro voor de energielening en de energielening+. Daarnaast wordt in 13,3 miljoen euro voorzien voor uitbetalingen van rentesubsidies in kader van het renteloos renovatiekrediet.

De financiering van de uitbetalingen van rentesubsidies wordt deels voorzien op het energiefonds en deels via het klimaatfonds via een te voorziene *toelage* vanuit de klimaatprovisie van 7,5 miljoen euro.

Artikel 13 van het uitgavendecreet creëert een wettelijke basis voor die uitgaven zowel binnen¹² als buiten¹³ het klimaatfonds. De uitgave *buiten* het klimaatfonds dient in een later stadium te worden gecompenseerd via een desaffectatie vanuit het klimaatfonds naar de algemene middelen.

Die werkwijze wordt waarschijnlijk vooropgesteld omdat een begrotingsfonds niet kan worden gespijsd met een toelage uit de uitgavenbegroting (VCO, artikel 15, §3). De mogelijkheid tot spijziging via een toelage middels het klimaatfonds is wel voorzien in het oprichtingsdecreet.

Het Rekenhof oordeelt dat een dergelijke werkwijze leidt tot een gebrek aan transparantie en de aanwending en de opvolging ervan bemoeilijkt. Bovendien stemt de manier van werken niet overeen met het doel van een begrotingsfonds.

4.6.2 Beleidsveld Wonen

QFO-1QDG5QM-IS

De begroting van Wonen-Vlaanderen voorziet in 1,1 miljoen euro aan vereffeningskredieten als interne stroom naar het garantiefonds voor huisvesting. Er worden echter geen vastlegingskredieten gebudgetteerd, terwijl er in het verleden al krediet werd aangerekend op dit begrotingsartikel.

¹¹ OE1QEE2KB-PA.

¹² QEO-1QHE4IB-WT.

¹³ QEO-1QHE2IB-WT.

QFo-1QDG2TC-PR

Dit provisioneel krediet is toegelicht in de BBT als een krediet om *nieuwe beleidsinitiatieven binnen het beleidsveld wonen te financieren*. Onderzoek toont dat dit provisioneel krediet niet enkel dient voor nieuwe beleidsinitiatieven, maar vooral ter aanvulling van de bestaande kredieten. De toelichting in de BBT is dan ook te beperkend.

Kwaliteit toelichting

Artikel 11, §4, van het VCO vraagt om een duidelijke toelichting bij de samenstelling van de beleidskredieten, opgedeeld naar de aard van de ingezette middelen en instrumenten. De samenstelling van het krediet moet dus in de BBT per instrument - in geval van een subsidie per basisallocatie - worden opgenomen. De huidige BBT neemt slechts het bedrag per begrotingsartikel op, waardoor de lezer het voorziene krediet per subsidie niet kan afleiden. Het Rekenhof pleit voor een tabel per begrotingsartikel waar de samenstelling per basisallocatie of subsidie kwantitatief is opgenomen.

ISE thema-overschrijdend instrumentarium

Het BVR van 2 oktober 2019¹⁴ heeft voor het beleidsveld Wonen drie inhoudelijke structuurelementen (ISE) vastgelegd, namelijk aanbodzijde, vraagzijde en woonkwaliteit. De BBT maakt melding van een vierde ISE: *thema-overschrijdend instrumentarium*. Dat ISE omvat alle taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met het beleidsveld Wonen en die niet eenduidig toe te wijzen zijn aan een ander ISE binnen het beleidsdomein Wonen. Het Rekenhof merkt op dat het BVR niet voorziet in een dergelijk thema-overschrijdend ISE.

4.6.3 Beleidsveld Omgeving en Natuur**Afwijking tussen de BBT en het uitgavendecreet**

Artikel 66, §1, van het uitgavendecreet keurt de begroting goed van de DAB Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuurbehoud, afgekort Minafonds. Verder somt artikel 63, §3, de begrotingsartikelen op waarvoor de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om subsidies toe te kennen.

De overzichtstabel neemt twee begrotingsartikelen op die niet overeenstemmen met de bijgevoegde begroting, namelijk QBX-3QCE2DD-WT en QDX-3QCE2DD-WT. Vermoedelijk wordt QBX-3QCE2DA-WT en QDX-3QCE2DA-WT bedoeld.

Bij de steun aan gemeenten voor milieugerelateerde projecten met inzet van doelgroepwerknemers sloop er waarschijnlijk een tikfout in het begrotingsartikel: QBX-3QCE2OC-WT moet QBX-3QCE2OC-WT zijn.

Bijkomend schrijft de begroting van de DAB onder QDX-3QCE2DA-WT een vereffeningskrediet in van 4,1 miljoen euro. De BBT geeft geen toelichting over het begrotingsartikel of het ingeschreven vereffeningskrediet.

¹⁴ Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, wat betreft de vaststelling van beleidsvelden en inhoudelijke structuurelementen.

QBX-3QCE2EA-WT – onvoldoende toelichting

De korte inhoud bij het begrotingsartikel QBX-3QCE2EAWT bespreekt enkel het bodemsaneringsfonds Vlabotex vzw. De begrotingsopmaak verhoogt de vastleggings- en vereffeningskredieten 3,5 miljoen euro ter compensatie voor de werkingssubsidies aan het bodemsaneringsfonds Tersana vzw. De toelichting verwijst echter niet naar de erkenning en wijze van subsidiëring van die bodemsaneringsorganisatie voor de garage- en carrosseriesector, noch naar het verschil tussen de subsidie aan Vlabotex vzw (1,2 miljoen euro) en het resterende vastleggingskrediet- en vereffeningskrediet.

4.6.4 Beleidsveld Onroerend Erfgoed**QGo-1QGG2BB-WT – geen decretale basis**

Uit de BBT blijkt dat de kredieten zullen worden aangewend voor werkingssubsidies voor de ondersteuning van de secretariaten van respectievelijk het UNESCO werelderfgoed Begijnhoven en het UNESCO werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid. Beide subsidies worden echter niet vermeld in artikel 12 van het uitgavendecreet, zodat de decretale basis van de subsidieverlening vooralsnog ontbreekt.

Inconsistentie tussen artikel 12, §3, administratieve uitgaventabel en BBT-WT

Artikel 12, §3, van het uitgavendecreet kent aan HERITA vzw een subsidie toe voor maximaal 1,5 miljoen voor de restauratie eigen open erfgoed sites van Herita vzw, met name het Kasteel van Horst, het Fort Napoleon en het Kasteel van Beauvoorde. Het voorziene vastleggings- en vereffeningskrediet in de administratieve uitgavenbegroting bedraagt respectievelijk 0,9 en 0,7 miljoen euro. De BBT spreekt dan weer van een vastleggings- en vereffeningsimpact van 0,6 miljoen euro.

Visienota Lokaal Onroerend Erfgoed beleid

De Vlaamse Regering keurde op 26 februari 2021 de visienota *Lokaal onroerend erfgoedbeleid* goed. De Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed besprak de nota op 20 mei 2021. De implementatie van de nota is voorzien in 2023, maar focust in 2022 onder meer op de aanpassing van de regelgeving. De bijlage *Overzicht beleids- en regelgevingsinitiatieven* vermeldt dit initiatief niet of verwijst niet naar de toelichting ervan.

Wachlijsten onroerend erfgoedpremies

De BBT Onroerend Erfgoed vermeldt dat de wachtlijst in 2021 werd afgebouwd met 83 dossiers via de relancemiddelen voor een totaal premiebedrag van ongeveer 43,1 miljoen euro en met 30 dossiers via de reguliere kredieten voor een totaal premiebedrag van ongeveer 23,5 miljoen euro. Dat is niet correct. In de inleiding wordt gesteld dat 32 van de 100 miljoen euro aan relancemiddelen is bestemd voor de afbouw van de wachtlijst. Uit Orafin blijkt overigens dat op 9 november 2021 30,9 miljoen euro vastleggingskrediet werd benut op QGo-1QGG2CB-WT 1QG792 *Relance budget 99 – Wegwerken wachtlijst onroerend erfgoedpremies*.

4.7 Beleidsdomein Kanselarij en Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

4.7.1 Beleidsveld Binnenlands bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale besturen

ISE Stedenbeleid

Bij de inhoudelijke toelichting evolutie is sprake van -69.000 euro vastleggings- en -69.000 euro vereffeningskrediet. Dit moet tweemaal -37.000 euro zijn (zie de cijfers bovenaan op bladzijde 37).

4.7.2 Beleidsveld Justitie en Handhaving

Agentschap Justitie en Handhaving

Het nieuwe Agentschap Justitie en Handhaving dat werd opgericht in het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie gaat van start op 1 januari 2022. De medewerkers die worden ondergebracht in het nieuwe agentschap, komen gedeeltelijk uit het Beleidsveld Welzijn en gedeeltelijk uit het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie. Naar aanleiding van de overheveling van personeel worden ook de budgetten verbonden aan de afdeling Justitiehuzen, het team Hulp- en Dienstverlening aan gedeetineerden en de functies uit de ondersteunende diensten welke werden toegewezen aan het nieuwe agentschap Justitie en Handhaving, overgeheveld vanuit het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Hoewel de begroting voorziet in 64 miljoen euro apparaatskredieten, maakt de BBT geen enkele vermelding van die apparaatskredieten of over de samenstelling er van.

4.7.3 Beleidsveld Toerisme

Toerisme Vlaanderen

De BBT Toerisme omvat een inconsistentie. De toelichting onder begrotingsartikel SFo-ASQE5WJ-WT vermeldt dat in 2022 geen projectoproepen meer worden voorzien in het kader van *Iedereen verdient vakantie*. De toelichting betreffende de besteding van het krediet vermeldt daarentegen dat Toerisme Vlaanderen jaarlijks een subsidieoproep lanceert en daarvoor in 0,5 miljoen euro vastleggingskrediet voorziet in 2022.

4.7.4 Beleidsveld HR-beleid en Audit Vlaamse overheid

Begrotingsartikel SGA-3SKC2TA -Organisatieontwikkeling, recrutering en selectie

In de BBT HR en audit VO is bij de bespreking van het begrotingsartikel SGA-3SKC2TA (*Organisatieontwikkeling, recrutering en selectie*) verkeerdelijk sprake van het begrotingsartikel PGH-3PKC2TA-WT. Het correcte begrotingsartikel na de fusie is SGA-3SKC2TA-WT.

Bij hetzelfde begrotingsartikel is in de titel *Toelichting andere bijstelling*: -3.407 VAK een fout geslopen: dat moet +3.407 VEK zijn.

5 Toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën

Classificatie van Diensten Afzonderlijk Beheer (DAB's)

De VCO maakt in hoofdstuk 2 *Begroting* een duidelijke opdeling tussen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en die van de Vlaamse rechtspersonen. Artikel 109, §3, van het VCO-decreet stelt dat de begroting van de diensten met afzonderlijk beheer (DAB's) deel uitmaken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. In de tabellen bij de algemene toelichting¹⁵ worden de cijfers van de DAB's foutief toegevoegd aan de begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen.

Ontbreken van verplichte informatie

Artikel 12 van de VCO stelt dat de jaarlijkse begroting ten minste de volgende componenten moet bevatten:

1. een economische classificatie;
2. een classificatie van de overheidsfuncties;
3. de programma's;
4. de inhoudelijke structurelementen;
5. de identificatie van de verantwoordelijke entiteit binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Net zoals bij de vorige begrotingsrondes ontbreekt de economische classificatie en de classificaties van de overheidsfuncties.

Artikel 17 van de VCO stelt dat de algemene toelichting ten minste de volgende elementen moet bevatten:

1. een synthese en analyse van het begrotingsbeleid;
2. een schets van de economische omgeving;
3. de evolutie van de ontvangsten en de uitgaven op geconsolideerde basis;
4. de toelichting bij de normnaleving;
5. de informatie over het financieel beheer en de schuldpositie;
6. de stand van de uitstaande verplichtingen.

Het Rekenhof stelt vast dat het laatste punt ontbreekt in de algemene toelichting.

¹⁵ Vlaams Parlement, 15 (2021-2022) – Bijlage Afdeling III – Diensten met Afzonderlijke Beheer.